

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. A. S.**, zastoupeného Mgr. Radkem Pokorným, advokátem se sídlem Karolíny Světlé 301/8, Praha 1, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Na příkopě 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 A 10/2011 - 88, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1.] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaná (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku městského soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí bankovní rady České národní banky ze dne 13. 8. 2009, č. j. 2009/2146/110, a věc byla vrácena stěžovatelce k dalšímu řízení. Městský soud vyhověl podané žalobě proto, že stěžovatelka nezjistila skutečný stav věci a nevypořádal se správně s argumenty a návrhy žalobce. Řízení tak bylo zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

[2.] Označeným rozhodnutím bankovní rada České národní banky změnila rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 13. 12. 2005, č. j. 51/Se/35/2005/13, a to tak, že žalobce byl shledán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 178 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, v relevantním znění. Tohoto přestupku se dopustil tím, že dne 29. 4. 2005 nabyl akcie emitenta ČEZ, a. s. v počtu 7.500 kusů a dne 17. 5. 2005 v počtu 10 000 kusů, ačkoliv jako místopředseda představenstva ČEZ, a. s. v době podání pokynů k nákupům znal vnitřní informaci o návrhu představenstva týkajícího se výše dividendy spojené s rozdělením zisku emitenta za rok 2004 předkládaném ke schválení valné hromadě ČEZ, a. s. Jako zasvěcená osoba tak žalobce získal vnitřní informaci z titulu své funkce a využil ji tím, že na svůj účet přímo nabyl investiční nástroj, jehož se vnitřní informace týkala. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 1 700 000 Kč.

[3.] Stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodů zakotvených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tzn. namítá nezákonnost napadeného rozsudku a také jeho nepřezkoumatelnost. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle ustanovení § 107 s. ř. s.

[4.] Tento svůj návrh odůvodnila stěžovatelka tím, že na základě pravomocného a vykonatelného rozsudku městského soudu by žalobci vznikl nárok na vrácení již zaplacené pokuty, takže po případném vyhovění kasační stížnosti a zrušení napadeného rozsudku městského soudu by stát musel pokutu opět vymáhat, přičemž není vyloučeno, že mohou nastat skutečnosti ohrožující její dobytost. Zájem státu na řádném výběru pokut je důležitým veřejným zájmem a stěžovatelka se domnívá, že přiznání odkladného účinku pro žalobce nemůže znamenat větší újmu, jelikož pokuta již byla uhrazena a stěžovatelka nemá informace, že by úhrada pokuty žalobci přivodila existenční potíže. Přiznání odkladného účinku by tak předešlo opakovaným transferům peněžních prostředků, ke kterým by došlo v každém případě: při vyhovění by musela být pokuta znovu vymáhána, při zamítnutí či odmítnutí by musela stěžovatelka žalobci uhradit náklady řízení.

[5.] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku připomněl mimořádnou povahu tohoto právního institutu, a to i s odkazem na setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Všechny důvody předestřené stěžovatelkou označil žalobce za irelevantní a nepodložené. Stěžovatelce totiž výkonem napadeného rozsudku městského soudu nehrozí vůbec žádná újma; naopak oddalováním splnění povinnosti vrátit částku uhrazené pokuty dochází k neustálému nárůstu úroku dle ustanovení § 254 odst. 1 daňového řádu. Státu tak vzniká stále větší újma. K tvrzení, že případný opětovný vznik povinnosti žalobce uhradit pokutu by měl pro stěžovatelku představovat jakékoliv riziko, resp. že je ohrožena dobytost uložené pokuty, žalobce namítá, že toto tvrzení není ničím podloženo a zdůrazňuje, že pokutu uhradil dobrovolně již dne 7. 9. 2009 (splatná byla přitom až 19. 10. 2009), takže není pravdou, že pokuta byla vymáhána.

[6.] Podle ustanovení § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7.] Otázkou, zda může podat žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž žalovaný, se zabýval rozšířený senát zdejšího soudu v usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49 (in: č. 1255/2007 Sb. NSS), kde výslovně konstatoval, že ustanovení § 107 s. ř. s. se vztahuje ke každému stěžovateli, tedy i k žalovanému. Jiný závěr by také odporoval logice, že podat návrh na přiznání odkladného účinku může ten, kdo vyvolal soudní řízení svým návrhem směřujícím proti nějakému rozhodnutí, jehož výkon by mohl mít zákonem předpokládané negativní účinky. Tyto však, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní. „S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“

[8.] K tomu je třeba doplnit, že jakkoliv současné znění ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. (po novele provedené zákonem č. 303/2011 Sb.) je poněkud odlišné, jelikož namísto neurčitého právního pojmu „nenahraditelná újma“ používá pojem „nepoměrně větší újma“, nedomnívá se zdejší soud, že by tato legislativní změna měla vést k zásadnímu přehodnocení dosavadní judikatorní praxe ve vztahu k žádostem žalovaných správních úřadů o přiznání odkladného účinku kasačních stížností. I nadále tak platí, že se musí vždy jednat o výjimečný případ (jelikož každá výjimka z obecného pravidla musí být vykládána restriktivním způsobem), dobře odůvodněný konkrétními okolnostmi.

[9.] V tomto směru je namístě odkázat též na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2005, č. j. 1 Afs 106/2004 - 49 (in: č. 982/2006 Sb. NSS), podle něhož „tvrzené ohrožení veřejného zájmu spočívajícího v řádném stanovení a vybrání daní (stěžovatel chápe pojem veřejného zájmu dosti

úzce jako „fiskální zájem státu“) nemůže vést k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti: podobným způsobem a s přihlédnutím ke své konkrétní věcné působnosti by totiž mohl argumentovat každý správní orgán, jebož rozhodnutí bylo zrušeno, neboť činnost všech správních orgánů směřuje k uspokojení toho či onoho veřejného zájmu. To je však v rozporu s mimořádnou povahou institutu odkladného účinku: kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nenahraditelné újmě.“

[10.] Jakkoliv v nyní projednávaném případě se nejedná o věc daňovou, nýbrž o věc spadající svojí povahou do oblasti správního trestání, musí být úvahy velmi podobné těm výše citovaným. Argumentace stěžovatelky, založená v podstatě toliko na tom, že za dané procesní situace je povinen vrátit již zaplacenou pokutu a odkladný účinek by tak mohl zabránit „opakovaným transferům peněžních prostředků“ se totiž zcela míjí s podstatou institutu odkladného účinku kasační stížnosti. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud tuto argumentaci akceptoval, pak by zřejmě musel v budoucnu přiznávat odkladný účinek u kasačních stížností podávaných žalovanými ve všech případech, kde bylo krajskými soudy zrušeno rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit finanční částku, což je typické zejména právě pro agendu finančně správní (daně, odvody, penále atp.) a agendu správního trestání. Tím by se však postup zdejšího soudu dostal zcela mimo shora popsany smysl a znění zákonné úpravy.

[11.] Určitou relevanci by mohl mít argument, že uložená pokuta by musela být „opakovaně vymáhána“ a že není vyloučeno, že mohou nastat skutečnosti ohrožující její dobytost. Toto tvrzení je však nepodložené a svojí povahou čistě spekulativní. Z obsahu spisu totiž neplyne, že by uložená pokuta musela být v minulosti vymáhána a stěžovatelka ani nijak nekonkretizuje, v čem by naznačené „skutečnosti ohrožující dobytost uložené pokuty“ mohly či dokonce měly nastat. Lze tak uzavřít, že stěžovatelkou uvedené obavy nelze vnímat jako relevantní a dostatečné z hlediska zákonného vymezení institutu odkladného účinku kasační stížnosti.

[12.] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyhověl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu